Vastaus kirjalliseen kysymykseen energiakatselmuksen, kuntoarvion ja -tutkimuksen sekä korjaussuunnittelun saattamisesta kotitalousvähennyksen piiriin

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Sari Tanuksen /kd näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 485/2017 vp:

> *Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä kestävää kulutusta ja tuotantoa tukevien taloudellisten ohjaustoimenpiteiden, esimerkiksi energiaremontteihin soveltuvien taloudellisten ohjaus- ja rahoitusmallien, kehittämiseksi ja toteuttamiseksi ja*
>
> *aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin sisällyttääkseen korkeatasoisten energiakatselmuksen, kuntoarvion ja -tutkimuksen sekä korjaussuunnittelun teettämisen kotitalousvähennyksen piiriin?*

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Uudistettu laki asuinrakennusten ja asuntojen korjausavustuksista on tullut voimaan 1.1.2017. Laissa selkeytettiin avustusjärjestelmää ja luovuttiin pirstaleisista, kustannustehottomista avustusmuodoista. Korjausavustukset on uudistetussa laissa keskitetty vanhusten ja vammaisten henkilöiden asuntojen korjausavustuksiin ja hissien jälkiasennusten avustamiseen, mitkä edistävät asuntojen ja asuinrakennusten esteettömyyttä ja sitä kautta kotona asumisen mahdollisuuksia. Voimassaoleva lainsäädäntö ei sisällä lämmitystapamuutoksiin kannustavia energiaavustuksia, joista on luovuttu.

Valtioneuvoston 31.1.2017 julkaistussa selonteossa kansallisesta energia- ja ilmastostrategiasta vuoteen 2030 on linjattu uusiutuviin energialähteisiin perustuvan sähkön ja lämmön tuotannon tuista, että sähkön pientuotannon osalta säilytetään nykyiset taloudelliset ohjauskeinot mukaan lukien sähköveromalli, jossa alle 800 MWh:n vuosituotanto on vapautettu sähköverosta omassa käytössä, sekä kotitalousvähennys asennustyöstä. Tuotetun sähkön saa käyttää tai luovuttaa verottomasti silloin, kun sen siirto kulutukseen ei tapahdu yleisen sähköverkon kautta. Samassa selonteossa on linjattu, että korjausrakentamisen mahdollisten taloudellisten kannustimien tulee olla pitkäjänteisiä, ennakoitavia ja kohdistettuja. Korjausrakentamisessa on paljon mahdollisuuksia energiatehokkuuden parantamiseen sekä energiainvestointien tekemiseen.

Raakaöljyn hinta on varsin korkealla, mikä tekee öljylämmityksestä luopumisesta kannattavaa ilman veronmaksajan taakkaa lisääviä tukia. Valtioneuvoston selonteossa keskipitkän aikavälin ilmastopolitiikan suunnitelmasta vuoteen 2030 todetaankin, että kiinteistöjen omistajien päätök-

set öljylämmityksestä luopumisessa ovat ratkaisevia. Lisäksi useimmilla ihmisillä on mahdollista tehdä asunnoissaan rahaa säästäviä energiatehokkuustoimia. Kehittyvä teknologia mahdollistaa kuluttajan roolin aiempaa aktiivisempana energiantuottajana ja ilmastotoimijana. Kuluttajille kaavaillaankin EU:n energia- ja ilmastopolitiikassa nykyistä parempia mahdollisuuksia vertailla eri energianlähteitä ja -hintoja sekä tuottaa tai myydä sähköä. Kuluttajan halutaan reagoivan energian muuttuviin hintoihin ja näin toimivan osana energiajärjestelmää. Ilmalämpöpumppujen lisääntyminen ja siitä käyty keskustelu ovat esimerkkejä suomalaisista ratkaisuista.

Aurinkopaneelien ja -keräimien asentamista ja rakentamista on helpotettu 1.5.2017 voimaan tulleella maankäyttö- ja rakennuslain muutoksella. Toimenpideluvan varaiseksi toimenpiteeksi on lisätty vain kaupunkikuvaan tai ympäristöön merkittävästi vaikuttavan aurinkopaneelin tai -keräimen asentaminen tai rakentaminen.

Aurinkosähköjärjestelmien hinnat ovat laskeneet nopeasti ja osin tästä syystä kotitalouksien aurinkosähköinvestoinnit käynnistyvät jo markkinaehtoisesti. Tätä kehitystä tukee esimerkiksi Motivan kotitalouksille suunnatut palvelut ja oppaat muun muassa aurinkosähkölaitteiston hankinnasta, asentamisesta ja käytöstä sekä aurinkosähköjärjestelmän kannattavuudesta. Energiatehokkuudesta on saatavilla opastusta ja tietoa esimerkiksi asumiseen ja lämmitystapavalintoihin sekä käyttöön ja huoltoon liittyen. Rakentamiseen ja remontointiin on saatavilla ympäristöministeriön julkaisemaa opastavaa aineistoa myös ratkaisuista, joilla päästään asetuksilla säädettyjä energiatehokkuuden minimivaatimustasoja parempaan lopputulokseen.

Kotitalousvähennykseen oikeuttaa tavanomainen kotitalous-, hoiva- ja hoitotyö sekä asunnon ja vapaa-ajan asunnon kunnossapito- ja perusparannustyö. Vähennyksen myöntämisen edellytyksenä on, että työ on suoritettu verovelvollisen, hänen vanhempiensa tai isovanhempiensa käyttämässä asunnossa tai vapaa-ajan asunnossa.

Kotitalousvähennys on verosta tehtävä vähennys, jonka budjettivaikutus valtion ja kuntien tuloihin on merkittävä. Vuonna 2016 kotitalousvähennys myönnettiin runsaalle 400 000 verovelvolliselle ja vähennysten yhteismäärä oli noin 393 miljoonaa euroa.

Kotitalousvähennyksen säätämisen keskeisin tavoite on ollut työllisyyden parantaminen yhteiskunnan myöntämän tuen avulla. Tarkoitus on kannustaa kotitalouksia teettämään ulkopuolisella sellaisia töitä, jotka ne ovat aikaisemmin tehneet itse. Lisäksi tarkoituksena on vähentää pimeän työvoiman käyttöä.

Kuntotutkimuksista, muista tarkastuksista, suunnittelutyöstä tai erilaisista mittauksista aiheutuneet kustannukset eivät oikeuta kotitalousvähennykseen lukuun ottamatta tilanteita, joissa ne ovat vähäinen ja kiinteä osa kunnossapito- ja perusparannustyötä ja että työ on suoritettu verovelvollisen tai hänen laissa määritellyn sukulaisensa käyttämässä asunnossa. Kotitalousvähennyksen tavoitteet ja tarkoitus huomioiden vähennysoikeus remonttien osalta on haluttu rajata ainoastaan varsinaisiin kunnossapito- ja perusparannustöihin. Kuntotutkimukset ja muut edellä mainitut työsuoritukset soveltuisivat huonosti kotitalousvähennyksen piiriin, koska ne ovat sel-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 485/2017 vp

laisia, joita harvoin kotitaloudet tekevät itse ja niihin tyypillisesti sisältyy myös kustannuksia, joihin liittyvä työ tehdään muualla kuin verovelvollisen asunnossa.

Kotitalousvähennystä parannettiin vuoden 2017 alusta siten, että ennakkoperintärekisteriin merkitylle yrittäjälle tai yritykselle sekä yleishyödylliselle yhdistykselle maksetusta työkorvauksesta myönnettävän vähennyksen korvausprosenttia korotettiin 45 %:sta 50 %:iin. Samoin kotitalousvähennykseen oikeuttavasta työstä maksetusta palkasta myönnettävän vähennyksen korvausprosenttia korotettiin 15 %:sta 20 %:iin. Edellä esitetyn perusteella hallitus katsoo, että kysymys ei anna aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Helsinki 29.11.2017

Valtiovarainministeri Petteri Orpo